

Весілля в Курозванах

Сватання

Парубок, що збирається одружуватися, вже знає, яку братиме дівчину. І коли порадиться з батьком, матір'ю, останні закликають двох чоловік, що знають «усякі приказки і казки до сього приказувать». Вони ж йдуть «сватаниками» до дівчини. По приходу сватів батьки її часто одмагаються: «Грошей нема, скрині нема та й одежа плоха». Але якщо дівчина дуже наполягає («Я пана не діждусь, як за сього не поїду, то не за якого не поїду»), тоді погоджуються.

Після цього приводять у хату парубка, який стояв

десь у затишку поблизу; він цілує батька й матір у руку, бере горілку, котру сватаники принесли з хлібом, наливає, п'є, а за ними те ж саме робить і дівчина.

Наступний етап — «змовини». Беруть більше горілки, майбутня наречена йде за своїм хрещеним батьком, матір'ю, за всією ріднею. Випивши трохи, беруть курку й квартиру горілки, йдуть до місцевого батюшки, який тут же благословляє.

Цього ж таки дня парубок несе відро горілки до своєї судженої, де ввечері в неї вдома виконують ще одне обрядове дійство — сватання. Цікаво, що рідня молодого на ньому не присутня, лише сватаники і родина молодого, як от одружені брати та сестри, тітка рідня. Загалом близько 10 чоловік.

На сватання сходяться обов'язково з музикантами і співами:

На заручини йдемо,
Мед-горілку несемо.
Будем пити мед-горілку
За хорошу дівку.

По приходу батько, як господар, обсаджує всіх за стіл, де випивають по чарці, співають. Розходяться по домішках теж зі співом аж до весілля, яке роблять через два тижні, інколи через місяць.

Запросни, початок весілля

Для скликання родичів на весільне торжество молодий бере собі двох хлопців «за свата». Їм не більше 10—15 років, бо кажуть: «Не визнаєш — чи молодець, чи сват». Свою роль підлітки повинні виконувати аж до понеділка, доки не перевезуть молодого.

Ще одна — чи не найважливіша особа — староста. Ним обирають хрещеного батька молодого — «щоб порядкував — він уже старше всіх на весіллі».

Ось і дочекалися самого дійства. Вводять за руки молодого. Один сват бере кия, стає на дверях і промовляє до старости:

Староста молоденький,
Позвольте мені молодого
За стіл завести.
А староста й каже:
Бог благословить:

Раз, другий, третій.

Тоді сват ударить кийком об одвірок чотири рази нахрест, заводить молодого в хату під спів:

Славен, славен
Степанчуків посад,
На всіх чотирьох

оконечках

Янголи сидять, 2)
Доленьку ділять.

Та ще:
У горщечку, застокилечку,
Розвивається зілля.
У сьому дому
господарському
Зачинає весілля.

Аж ось повечеряли. Молодий і дружки, що були сватаницями, йдуть до молодого, несуть їй чоботи, в котрі накладуть горіхів, яблук. Там сьдають за стіл, вип'ють по чарці і обсипають наречену. Дружка молодого ставить на тарілку чоботи й промовляє:

— Ми вчора були на базарі: бачили дівчину — ходила боса, то от ми і принесли їй бути, щоб було їй що взути, — єсть вона чи нема, бо в нас запорожці — добрі хлопці.

Після того, як їй втрять інші дівчата, молода бере чоботи і правицею через ліве плече подає своїй дружці. А всі решта співають:

Приніс Степанко
Чорні чоботочки на
тарильці, остинці —
Вона йому частує —
У бока хусточку готує.

Тут молода дає своєму судженому хустину, яку він зобов'язаний носити при боці до закінчення весілля. А присутні на ньому ще по-вечеряють та й розходяться по домішках.

(Продовження. Поч. в №7).